

SISZÁNTÚL

ELŐFIZETÉSI ÁRA
A kiadóhivatalban átvéve:
Egész évre 10 kor.
Negyedévre 4 ..
Helyben házhoz hordva:
Egész évre 20 kor.
Negyedévre 5 ..
Vidékre postán szállítva:
Egész évre 24 kor.
Negyedévre 6 ..
Egyes szám ára 8 fillér.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, a hétvége és
ünnepek utáni napok kivételével.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 8.
A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.
Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők.

XIX. évfolyam 290. szám.

Nagyvárad.

Szerda 1913. december 17

A gazdanapok után.

Évek hosszú sora óta valóságos ünnepszámba megy az Országos Magyar Gazdasági Egyesület rendes évi közgyűlése és a szövetségbe lépett gazdasági egyesületek nagygyűlése, amelyeket rendszerint két egymásután következő napon, december havában tartanak meg az ország fővárosában. Az idei gyűlések 7-én és 8-án zajlottak le s akár a gyűlések látogatottságát, akár a szönyegre került eszmecsere tárgyakat nézzük, be kell látnunk e gyűlések jelentőségét.

Ezekben a gyűléseken beszélnek meg azokat a teendőket, amelyek az ország legfőbb jövedelmi forrásának a magyar mezőgazdaságnak boldogulásához nélkülözhetetlen. — Ezekben a gyűléseken foglalnak állást ama reformok mellett, amelyeket a magyar gazdaközönség szükségesnek tart, hogy a földművelő népség számbeli túlsúlyának megfelelő érvényesülésre találjon ebben az országban.

Ezeknek a gyűléseknek a hangulata mindig attól függ, milyen az ország hangulata. Nyugodt időkben, amikor a gazdasági élet a rendes országutján halad, ritkán jut e gyűléseken szerep a szenvedelemnek, a felzaklatott indulatoknak. Akkor azonban, amikor a gazdasági élet látóhatárán fekete felhők tornyosulnak, a gazdák gyűlései is szikrázó, tüzes hangulatuak. Így volt az idén is. A külügyi politika jóvoltából napirendre kellett kerülni a balkán kereskedelmi szerződések revíziójának s a mezőgazdasági vámvédelem elszánt harcosa Da-

rányi Ignác dr a Magyar Gazdaszövetség kiváló elnöke nem mulasztotta el arra a veszedelemre felhívni a figyelmet, amely abból származik, ha a keleti országokkal szemben fenálló vámvédelmet bármi tekintetben megesonkítani akarnák. A szónokok egész serege jelentette ki csatlakozását Darányi Ignác dr és az egész magyar gazdatársadalomnak e kérdésben elfoglalt egyöntetű álláspontjához. Ily körülmények között természetesen nyilatkozni kellett a kormány jelenlévő képviselőinek s a földművelésügyi miniszterium államtitkára Ottlyk Iván nyilatkozott is a kormány nevében. Nyilatkozata sajnos nem tudott teljes megnyugvást kelteni, így előrelátható, hogy az e kérdés körüli harc fokozottabb erővel fog megindulni s a gazdaközönség meg fog tenni minden lehetőt a maga jogos érdekeinek védelmére.

Ez volt a szövetségi nagygyűlés legfontosabb eseménye, amelyhez még hozzá kell fűznünk Tokaji Lászlónak az Erdélyi Gazdasági Egyesület titkárának magas színvonalu előadását, a királyhágóntuli részeken szükségessé vált újabb honfoglalásról, a pusztuló erdélyi magyarság megmentéséről, amely egyformán feladata lesz a társadalomnak és az államnak.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület közgyűlésének Ghyllány báró földművelésügyi miniszter megjelenése adott nagyobb jelentőséget. Figyelemreméltó volt Bujanovics Sándornak az egyesület elnökének mélabusnak mondható megnyitó beszéde is, amely száraz tárgyilagos-sággal vázolta a gazdasági élet nagy

nehézségeit s a magyar mezőgazdaságot az utóbbi időben oly sűrűn ért csapásokat s a közeljövő fenyegető veszedelmeit. Az elnöki megnyitóban felsoroltaknak az élet csak némi tekintetben tudta tompítani a földművelésügyi miniszter ama közmegelekedést keltő kijelentése, hogy legfőbb törekvésének fogja tekinteni a földművelésügyi miniszterium és a gazdatársadalmi szervezetek harmonikus együttműködésének a biztosítását. Kétségtelen tehát a kijelentés után, hogy a földművelésügyi politika marad a régi nyomdokokon ami helyes is, mert hiszen milliók érdekeiről van szó.

Nem lenne azonban teljes a gazdanapokról alkotott kép, ha rá nem mutatnánk arra a ritka egyöntetűségre, egyetértésre, amellyel e gyűléseken valamennyi határozatot meghozták. Ez az egyetértés a legbiztosabb záloga annak az ébredő gazdatársadalmi öntudatnak, a mely nélkül a magyar mezőgazdaság téren nem számíthatunk előrehaladásra, nem számíthatunk javulásra. Azok, akiknek nem volt alkalmuk a gyűléseken résztvenni, nyugodjanak meg, a megjelentek méltóan képviselték a magyar gazdák érdekeit a két közgyűlésnek és az ott történt állásfoglalásoknak meg lesz a maguk kellő sulya.

A csabai jelöltség. Békéscsabáról a parasztpárt nagyobb küldöttsége járt a fővárosban és Vázsonyi Vilmosmal való tanácskozás után a jelöltséget felajánlotta Haypál Benő budai ref. lelkésznek. Haypál levélileg tudatta a csabaiakkal, hogy egyházi téren való elfoglaltsága nem engedi meg, hogy politikai téren is küzdelembe álljon s ezért a jelöltséget nem fogadhatja el.

IGAZ VALÓSÁG! Nem üres reklám! Az általános rossz üzletmenet miatt december 1-től a következő igazán olcsó árak mellett árusítok karácsonyi és újvi ajándéktárgyakat. Barkinek, órasoknak és ékszerészeknek is, óriási raktár áll rendelkezésre.

1 finom arany női óra 15, 16, 20 koronától kezdve.
1 finom arany karkötő óra 39, 42, 45 korona.
1 arany férfióra 39, 42, 45 korona.
1 női aranyóra gyémántokkal 32, 35, 38 K-tól kezdve.
1 ezüst karkötős óra 8, 10, 12, 15 koronától kezdve.
1 acél- vagy nikelóra 4, 5, 6 korona.
1 férfi vagy női ezüstóra 7, 8, 9, 10 korona.

1 jó ébresztő óra 2,70, 3, 4 korona.
1 nagy ingaóra 15, 17, 20 korona.
1 szép, valódi gyémántgyűrű 12, 15, 20 korona.
1 briliáns gyűrű 20, 25, 30 korona.
1 pár valódi briliánsfüggő 40, 50 kor.-tól 3000 kor.-ig.
Arany nyaklánc 8, 10, 12 koronától kezdve.
Arany karikagyűrű 6, 7, 8, 10, 50 kor.-ig.

Arany lánc 20 gr. 42 korona, 30 gr. 62-50 korona.
Arany női gyűrű 5, 6, 7 K.
Arany medaillon 4, 5, 6 K.
1 ezüst cigarettadoboz 8, 10, 12, 15 korona.
6 pár kés, villa, valódi ezüst 14, 15, 17 korona.
Egy pár arany fülbevaló 3, 4, 5, 8, 10 korona.

Eladás csak készpénzért! Tessék a kirakatot megtekinteni. Saját pénzének eltétele, ki nem győződik meg ezen olcsó árakról és nem vásárol

HERBST ékszeráruházában, Rákóczi-ut 1. sz.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Budapest, december 16.

Beöthy Pál elnök egynegyed 11 órakor megnyitván az ülést, jelenti, hogy Eitner Zsigmond kizáratási ideje letelt.

A bosnyák vasutak.

Attértek a bosnyák vasutak tárgyalására.

Szabó János, a közlekedési bizottság elnöke ismerteti és ajánlja elfogadásra.

Vió Antal azt fejtegeti, hogy ez a vasut sérelmes Fiume városára. Fiume kezdésére az összes kereskedelmi kamarák felirattal fordultak a kormányhoz a vasut ellen. Mikor a tárgyalásokat kezdték, akkor a tervezetben a bikács-novii vonal is föl volt véve, de az osztrák kiküldötteknek sikerült e helyett a Bugojnotól Arzanoig terjedő vonalat bevételni s a magyar urak feladták álláspontjukat, ami az osztrákok célja volt. Kereskedelmünk ki lett szolgáltatva Ausztriának, mely Szerajevótól közvetlen összeköttetést kap s Fiume nem konkurrálhat az osztrák iparral, Fiume pedig kizáratik így a világforgalomból. A Novi-Bikács vonal, mely a tengerparthoz vezet, megmentette volna Fiume Horvátország keleti vidékein és Bosznia déli vidékein, most pedig az új vasutak a forgalmat Spalató felé fogják terelni. Sokan vagyunk Fiumében jó magyar állampolgárok, de mit mondjak én most a fiúmeieknek, mikor eszerben hagytak minket? Legalább mentjük meg, a mi megmenthető. Határozati javaslatot ad be, hogy a novi-bikács vonal sürgősen kiépítessék.

Sándor Pál: Kevesen ismerik ezt a javaslatot, el van sietve ez a fontos kérdés. Sajnálja, hogy az ellenzék nincs itt, de úgy látszik, hogy az ellenzék sincs tisztában e javaslat fontosságával. Szakértőket meg se hallgattak, a függönyök mögött tárgyaltak. Ha Boszniát nem kezelhetjük mint gyarma-

tot, mihasznunk van belőle? Ausztria olyan laza egyezséget csinált, hogy teljesen elvesztettük azt a monopóliumot, melyet Boszniára vonatkozólag eddig áru szempontjából birtunk. Ő is kifogásolja a novi-bikács vonal elejtését. Nem szabad könnyelműen elfogadni a javaslatot.

Dobieczy Sándor szerint a novi-bikács vonal kiépítése biztosítva van. Elismeri, hogy a bosnyák vasuthálózat kiépítésével óriási áldozatokat hozunk. A javaslatokat több lényeges és lényegtelen hibája dacára elfogadja.

Tisza újra reflektált röviden Sándor Pál szavaira, azután a részleteket is megszavazták.

Következett az állami számvevőszék szervezeti módosításáról szóló javaslat tárgyalása.

Antal Géza előadó ismertetése után a javaslatot megszavazták.

Elnök indítványozza, hogy a legközelebbi ülés pénteken legyen, amikor harmadszori olvasásban fogják megszavazni a javaslatokat.

Az ülés egy órákor véget ért.

A delegáció. Az ellenzéki delegátusok a tegnap délutáni vonattal utaztak fel az osztrák fővárosba, hogy folytassák a harcot a közös miniszterek költségvetése ellen. A holnapi ülés napirendjén a külügyi költségvetés általános vitájának folytatása szerepel.

Az ellenzéknek még több tagja nem vett részt a vitában s valószínű, hogy a delegátusok egy része nem is mondja el tervbe vett beszédét. A mai ülés szónoka Lovász Márton és Hadik János gróf lesz, lehetséges azonban, hogy Windischgraetz Lajos herceg is részt vesz a vitában.

Az ellenzék tagjai ezenkívül még néhány interpellációt is intéznek a külügyminiszterhez, a külügyi vita azonban ma véget ér.

A választások Horvátországban.

Országszerte most folynak az általános választások. Komolyabb összeütközésekről sehonnán sincs hír, csupán tegnap éjjel történt Zágrábban jelentősebb összeveszés a Frank-párt és az ellentábor hívei közt. A frankisták összerombolták a nemzeti színházzal szemközt levő kávéház egész berendezését.

A megválasztottak közt vannak: dr Podrinszky Miklós volt osztályfőnök, dr Medakovics, az országgyűlés volt elnöke, Pribicevics Szvetozár, Lukanic, Lorkovics és a koalíció más vezetői. Az eddigi eredményekből következtetve föltehető, hogy a koalíció több mint ötven mandátum fölött fog rendelkezni.

Tegnap délig a következő eredmények ismereteseek: Srb: Kajlovic, Djakova: Ribal, Udbina: Obradovics, Vojnich: Monacsevics, Károlyváros: Lukinics, Gracac: Micsevics, Korenica: Privicsevics, Ogulin: Nikolies volt bán, Varasd: Babics, Eszék alsó város: dr Krausz. Mindezek a szerb-horvát koalíció jelöltjei voltak. Eszék felső városban a centropárti Pinterovicsot, Nasicban gróf Pejasevich horvát minisztert választották meg. Az ó-unionisták közül egyedül ő kapott mandátumot. Pisarovinában a Starcevics-párti Kufrint választották meg, hasonlóképpen Starcevics-párti Ivanész képviselője, Akacsics. Zimonyban a volt bán, Rakoteay, az utolsó pillanatban veszedelmes ellenjelöltet kapott Bertics koalíciós személyében.

Az eddigi eredményekből is látható, hogy a horvát-szerb koalíció nagy többséget kap, a Frank-párt és az ó-unionista párt majdnem teljesen megsemmisül.

A lourdesi gyógyulások.

A Katholikus Kör előadása.

Lourdes! Hívőnek, hitetlennek egyaránt égő vágya, a mi századunk modern katolicizmusának csodás szent helyét megtekinteni, bepillantani a csodák megragadó misztikumába, amelyek itt történnek, itt játszódnak le előttünk s amelyeknek fenséges csodássága annál erősebb, annál bizonyosabb, mert ott áll mögötte a mi kultúránk nagyszerű orvosi tudománya és tanuskodik... Hiszel, vagy nem hiszel, az itt másodrangu kérdés, itt tényekkel állunk szemben, amelyeket természetesen uton megmagyarázni nem lehet s ha nincs szived és lélked, hogy a hívők ezreivel és a gyógyultak imádságos áhitatával higgy, akkor az istenített „mindenható” tudományt fogod nevetségessé tenni, mert itt a természettudomány bizonyítja a természetfölöttit, az isteni csodát.

Mindezek abból az alkalomból vetődtek a tollamra, hogy tegnap egy lelkes és tudós budapesti paptanár volt a Katholikus Kör vetítéstestélyének az előadója, dr Weimann Sándor érseki főgimnáziumi paptanár, akinek a szívé, a lelkét, át- és átjárta, Lourdes levegőjének csodálatos balzsama, aki személyes tanuja volt sok-sok csodás gyógyulásnak, lelke telve van fenséges impressziókkal, hisz több hónapot töltött a lourdesi Madonna lábai előtt és most eljött közénk, hogy széthintse, megossza velünk ezeket az

impressziókat, hogy propagandát csináljon, hirdesse, terjessze a gyógyulások eseteit, — apostola legyen Lourdesnek.

És nem mond mást, csak egyszerűen felsorolja az egyes gyógyulásokat, azokat, amelyek most legujabban történtek, nem akar a szavak, a gondolatok erejével hatni, csak a tények erejével, minden szavából kiérzett az igazság, a hit; a meggyőződésből fakadó őszinte lelkesedés. Az előadásában felsorolt esetek közül közlünk néhányat.

Lucián Sándor 50 éves párisi ember gyomorrákban szenvedett. A párisi kórházban volt, s az orvosok lemondtak az életéről. Irtózatos kínokat szenvedett, s végül is elhatározta, hogy elmegy Lourdesbe. Nagy nehezen tudták elvinni a magával tehetetlen beteget és a mult év augusztusában egyszer megfürdött a lourdesi vízben, s azóta teljesen egészséges. Az orvosok már ott konstatálták a gyógyulást, de egy teljes év elteltével, most november 3-án ismét felülvizsgálták és ismét konstatálták, hogy tökéletesen meggyógyult.

De a lourdesi szent Szűz csodatevő ereje nemesak ott, s egy helyen nyilvánul meg. Kétségen felül álló csodáról számol be az előadó, amely gyógyulás messze Lourdestől, — Angolországban történt. Dr Weimann maga beszélt a gyógyulttal és annak apjával.

Boothmann Eduard gazdag, angol gyáros fia József veszedelmes fülbetegségben szenvedett. Bejárták a világ leghíresebb fül-

speciálistáit. Lake, párisi híres orvos életveszélyes operációt ajánlott, amellyel megmenthetik a fiut, talán. Ez a Boothmann Eduard anglikán pap volt, de kilépett és a kath. egyház tagja lett. Nem engedte meg az operációt.

— Hazamegyek — mondotta — és a lourdesi Szent Szűz tiszteletére kilencedet fogok imádkozni.

— De akkor siessen — felelte az orvos, mert késő lesz.

Ugy is tettek. A kilenced utolsó napján Dowerben valamennyien a templomba mentek, a beteg fiu ministrált és Urfelmutatás alatt egyszerre eltűnt a betegsége. Azóta egészen jól hall, nincs semmi baja. Jártak Londonban, ahol a fiu betegápolással foglalkozott és most papnak készül.

Más. Egy francia nő 7 évig szenvedett esont-tuberkulózisban. Lourdesba vitték. A hordágyon feküdt a délutáni körmenet alatt és most, augusztus 6-án, amikor az Oltárszent-séggel elhaladtak mellette, egyszerre meggyógyult és járt.

Különösen nagyon sok gyógyulás történik a francia nemzeti zarándoklat ideje alatt. A vonatok csak úgy öntik ilyenkor a zarándokok áhitatos, buzgó seregét, több mint 40000 ember érkezik ilyenkor Lourdesba s az idén például a zarándokokkal 1100 beteg jött enyhet, vigasztalást, gyógyulást keresni a menhelyre. A gyógyulások közül a legkiemelkedőbb volt Pachigni Kláráé.

SÉRVKÖTŐK, HASKÖTŐK

méret szerint felelősség mellett már 2 kor.-tól kezdődő árban készíttetnek

Fehér János kötszer gyárában Rákóczi-ut, (Bémer-tér.)

ahol oriasivalaszteknak kapatok: Inzitorok, fecskendők, guharisnyák, szuszpenzoriumok, gumi-lepedők, vatta és mindenféle **szülészeti és betegápolási cikkek.**

Mentőszekrények nagy raktára, műlábak, támgépek, miderek jutányos árban és kitünő kivitelben készíttetnek. Telefon 419

Városi közgyűlés.

— Ötödik nap. —

Tegnap délután folytatta Nagyvárad városi törvényhatósága a közgyűlésre kitűzött ügyek tárgyalását. A még hátralevő 33 dologból el is intéztek 3 ügyet. A szervezeti szabályzatnak a tisztviselői állások szervezéséről szóló szakaszainak módosítása felett két óránál hosszabb ideig vitakoztak s végre is visszaadták az egészet az ad hoc bizottságnak.

Ha így folytatnák a tárgyalást, majd csak új év körül érne véget a december havi közgyűlés.

A tegnapi tanácskozáson Hlatky Endre főispán elnöklete alatt mintegy 50 bizottsági tag vett részt.

A sorra kerülő 52. pont feloleli a módosított fizetési szabályrendelet tervezetét s ennek kapcsán az ad hoc bizottság jelentését.

Hlatky Endre főispán bejelentette, hogy a szervezeti szabályzathoz Kőszeghy József főmérnök és Niedermann Antal beadványt intéztek a törvényhatóságához.

Rimler Károly polgármester ismertette a beadványt s kijelenti, hogy a tanács javaslatába a törvény szavait vette be, mely szerint a városi mérnökök magán munkákat csak a törvényhatóság engedélyével végezhetnek. Ezzel a mérnökök nincsenek megelégedve. A tanács ragaszkodott a törvényhez. A mérnökök a jövő gyűlésen megkaphatják az engedélyt a magánmunkálatokra.

Ezután felolvasták a mérnökök beadványát, hogy a magánmunkálatok eltiltásával szemben kártalanítást kérnek. Erre nézve a tanács készitsen javaslatot.

Weisz Lajos szerint ez a kérdés ezen a gyűlésen nem tárgyalható.

Ez a kis leány előrehaladott tuberkulózisban szenvedett. Az orvosok lemondtak az életéről s a katasztrófát csak hetektől tették függővé. És a beteg, elgyengült leány szintén Lourdesnek köszönheti egészségét, életét. Ő is a körmenet alkalmával gyógyult meg, ez év november 5-én, s azóta, híres orvosok bizonyítványai szerint nincs semmi baja, a tuberkulózisnak nyoma sincs nála.

Es még sok-sok esetet hozott fel dr. Weimann Sándor, mind a legújabbak közül valót.

Fenséges ezeknek a csodás gyógyulásoknak a külső kerete. Maga Lourdes, a szent-hely, a templomaival, a barlangjával, az imponálóan felemelő, és a lelkek mélyéig meghatározó körmenettel, amikor tizezrek dicsőítik a legméltóságosabb Oltáriszentséget, millió gyergyaláng lobog, és felzug a Hozsanna, és az Ave Mária . . .

A közönség mélyen meghatva, megilletődve hallgatta végig Nagyváradon is az előadó meggyőző, megcáfolhatatlan szavait. Szorongásig megtelt a Kör nagyterme, az előkelő és intelligens hallgatókkal, akik lelkesen megtapsolták dr. Weimann Sándort szép előadásáért.

A Katolikus Körnek ebben az évben az utolsó vetítő-előadása igazán méltó befejezése volt az idei vetítőest-sorozatnak. A következő 1914. évben lesz. Vizkereszt után lesz a legközelebbi vetítő-előadás, amelynek idejéről majd értesíteni fogjuk olvasóinkat. Ez a vetítőest már remélhetőleg a Kath. Kör új palotájának gyönyörű dísztermében lesz.

Dr. Medvigy Gábor indítványozta, hogy az 52. pont alatt levő szervezeti szabályrendeletet az ad hoc bizottság javaslata szerint fogadják el, kivéve a polgármester-helyettes részére már megszavazott 3000 korb. Indokolja az ad hoc bizottság javaslatát. Az által a mostani tisztviselők nem károsodnak. A státus megállapítása után adják vissza a munkálatot az ad hoc bizottságnak. Indítványozza továbbá, hogy Jelinek Géza helyettes főszámvevőnek 600 kor. eddigi pótlékát adják meg.

Rimler Károly megállapítja, hogy a kérdés most még bonyolultabb, mint eddig volt. A Medvigy indítványának elfogadása azt jelentené, hogy az eddigi határozatokat mind félre kellene tenni. Mondják ki, hogy a tisztviselők létszámait feltüntető táblázatot a tanács végérvényesen állítsa össze.

Lukács Ödön kéri, hogy a tanács javaslatát vegyék tárgyalás alá, mert a tisztviselők státusát meg kell állapítani.

Agoston Péter dr. belemegy a szervezeti szabályzat foglalatába. Előzetesen a Jelinek Gézára vonatkozó indítványhoz szól s azt nem fogadja el. Ő nem ellensége a személyi pótlékoknak elvileg; adjanak, ahogy az illetők megérdemlik. A 210. §-ra nézve ellentétben van a két javaslat. Így a tüzrendészeti felügyelőnél 2 fizetési osztály a különbözött. Mivel azonban ezt a kérdést most nem lehet tárgyalni befejezi beszédét.

Halasszák el a kérdés tárgyalását.

Dr. Medvigy Gábor azt kéri, hogy mód adassék, miszerint mindenki tanulmányoztassa a kérdést s indítványozza, hogy a status rendezés adassék most vissza s két héten belül rendkívüli közgyűlésen tárgyalják azt.

Balogh Dömé pártolja Medvigy Gábor indítványát. Egyformán járjanak el s vagy mindenkinek adjanak, akit megillett, vagy senkinek ne adjanak.

Schwarz Izidor a pártja nevében kijelenti, hogy egyformán akarnak mindenkivel eljárni.

Baróthy Pál magyarázza az ad hoc bizottság eljárását és irányát. A tisztviselők egész munkáját a városnak akarja lekötöni, ezért még áldozatok árán is elakarják zárni a magánmunkától. Egységes fizettségjavítást kívánnak, ezt pedig most nem lehet, azért nem ment ebbe bele az ad hoc bizottság.

Dr. Váradi Ödön rámutatott, hogy alig van olyan bizottsági tag, aki tisztán látná a kérdést.

Rimler Károly véleménye szerint egyhamar nem fog tisztába jönni a törvényhatóság.

Dr. Friedländer Samu az általános pénzügyi helyzetre mutat rá. A legszükségesebb dolgokat az állam is elveszi a napirendről a pénzügyi viszonyok miatt. Most nincs helye fizetésemelésnek. Adják vissza a biz. javaslatát ez időszert, majd ha a helyzet javul, elveszik újból.

Lukács Ödön szerint az már el van döntve, hogy fizetésemelés nem lesz most.

Elfogadták Medvigy Gábor halasztó indítványát.

Jutalom 2000 korona megtakarításért.

Réz Mihály felügyelő-igazgató részére az iskolaszéki jegyzői teendők ellátásáért az iskolaszék 1000 korona jutalom megszavazá-

sát javasolja, a tanács ezzel szemben 500 korona megszavazását terjeszti elő.

Mindkét javaslatra 17—17 szavazás esvén, a főispán döntött és pedig a tanács javaslatát fogadta el.

Egyforma mértékkel.

A városi villamosmú személyzetét a tanács nem vette be a családi pótlékosok közé. A személyzet most ez iránt kérelemmel fordult a tanácshoz, azonban a tanács azt javasolja, hogy majd a villamosmú levő rendszerezés után adják csak meg a családi pótlékot a villamosmú személyzetének.

Dr. Károly Irén pártolja a beadott kérelmet. Tíz év alatt kilencszázezer korona jövedelmet hozott a városnak a villamosmú. Ehhez az eredményhez a mú személyzetének is van köze. A tanács mégis meg akarja vonni ezektől a törvényes segélyt. Arculecapása lenne ez annak a törekvésnek, hogy a gyermekeket a gyakorlati pályára adjuk. A fajfentartásról beszél érdekesen. A tanács helytelen okoskodással elutasítja a villamostelep személyzetének a kérelmét. Szabályrendeletben rendszeresítve van a villamosmú személyzete. Birálja a tanács javaslatát. Kéri a törvényhatóságot s indítványt tesz, hogy a villamosmú rendszeresített személyzetének a családi pótlékot szavazzák meg.

Lukács Ödön formaszókat kapaszkodva kelt a tanács javaslatának védelmébe. Ha mégis meg akarják szavazni az összeget, akkor segély vagy jutalom címen szavazza meg.

Más címen . . .

Dr. Medvigy Gábor osztja Károly Irén felszólalását, de Lukács jogi aggályát is figyelembe veszi. Igaz azonban, hogy minden más városi alkalmazott megkapta a családi pótlékot, csak éppen a villamosmú személyzete nem. Méltányos, hogy ők is részesüljenek a pótlékban, de drágasági pótlék címen.

Dr. Friedländer Samu bírálja a villamosmú bizottságának eljárását, de ennek nem az alkalmazottak az okai. A villamosmú munkásai jutalékokat kapnak. A kérdést adják ki szintén az ad hoc bizottságnak.

Kelen Béla ismeri a villamosmú személyzetének működését. Itt nem jogi csúcsavarással kell venni a kérdést, hanem humanus szempontból. Szabályzat van, amely szerint a villamosmú személyzete rendszeresítve van. Felsorolja, kiket illelne meg a családi pótlék, mert szervezett állásban vannak. Ezeknek adják meg a családi pótlékot, a többinek pedig drágasági pótlék képen adják meg az összeget. Ezzel a pótlással fogadja el Károly Irén indítványát.

Balogh Dömé igazságosnak tartja a kérelmet. Tíz évi hanyagság, hogy ezek az állások nincsenek végleg szervezve.

A többség Kelen Béla indítványát fogadta el.

A közgyűlést ma, szerdán folytatják.

A horvát választások.

Budapest, dec. 16.

(Saját tud.) A választások 6 órára nagyrészt befejezést nyertek. A kiegyezési politika hívei győztesen kerültek ki a választásokból. A szerb radikálisok, valamint a parasztpárt vereséget szenvedtek. 58 unionistát újra választottak.

Segelcsőbb bevásárlási forrás

HELLER és DEUTSCH

új nagyüzeme

Zöldfa utca 21.sz. Nagyvárad.

Női amerikai cipő	9 kor.
Női divatos Lisse	7 "
Férfi Lissé v. box	9 "
Férfi amerikai	12 "
Gyermek box faszeges	3 "
Gyermek box csizma	5 "

A megyei munkapárt értekezlete.

Csapó Dezső és Juricskay Dezső öröke.

A mai közgyűlést megelőzőleg tegnap rendes pártértekezletet tartott a megyei munkapárt. Az értekezletre igen nagy számban vonultak fel a párttagok, kik között két új tagot is láttunk és pedig Gellért László püspökségi jószágkormányzót és Miskolczy Lajost. Az új tagokat nagy lelkesedéssel fogadták az értekezleten.

Pontban 5 órakor nyitotta meg az értekezletet Pally Lajos, aki bejelentette, hogy Szunyogh Szabolcstól levelet kapott, amelyben tudatja, hogy betegsége miatt nem jelenhetik meg az értekezleten. Indítványozza, hogy válasszon a párt elnököt. Egyhangulag Száhlender Károlyt választották meg, aki a napirend ügyeinek előterjesztésére Pally Lajost kérte fel.

Pally Lajos elsősorban beszámol az ujfalusi párt elnöki állásában beállott változásról. Bejelenti, hogy Csapó Dezső ujfalusi pártelnök a felesége halála által ért csapás folytán, de meg magas korára való tekintettel lemondott az elnökségről.

Száhlender Károly indítványozta, hogy az elnöki tisztelet csak a jövő pártértekezleten töltsék be.

Örley György lelkes szavakban emlékezik meg Csapó Dezső politikai ténykedéséről, melyet az ujfalusi kerületben több mint egy évtizeden keresztül kifejtett. Kiemeli az elnök példás hazafias erőit, melyekkel hervadhatatlan érdemet szerzett a kerületben. Javasolja, hogy Csapó Dezső érdemeit jegyzőkönyvileg örökítsék meg.

Miskolczy Pál berettyóújfalusi közjegyző fölöslegesnek tartja Csapó Dezső helyének betöltését, mert épen az ujfalusi kerületben még két pártelnök van és pedig Örley György és Plathy György.

Örley György: Nem osztózik Miskolczy Pál nézeteiben, mert úgy ő, mint Plathy, távol vannak Ujfalutól, ahol föltétlenül szükség van elnökre. Indítványozza, hogy már most töltsék be az elnöki tiszteletet.

Egy hang: Eljen Miskolczy Pál!

A pártértekezlet erre egyhangú lelkesedéssel Miskolczy Pált berettyóújfalusi pártelnökké választotta.

Pally Lajos jelentette ezután, hogy az élesdi pártelnöki szék is megüresedett. Juricskay Dezső halála folytán. Indítványozza, hogy utódául Kocsis Bélát válasszák meg.

A javaslatot egyhangulag elfogadták.

Móricz Ernő javasolja, hogy Juricskay érdemeit jegyzőkönyvileg örökítsék meg és a párt a gyászoló családdal jegyzőkönyvi kivonaton tudassa őszinte részvétét.

A javaslatot elfogadták.

Harmadik tárgya volt az értekezletnek a margittai és magyareszéki főszozolgabírói helyek betöltése. Tekintettel arra, hogy a margittai főszozolgabírói helyre Halász Elemér és a magyareszékeire pedig Ertsey Zsigmond pályázott, indítványozta Pally egyhangulag őket válasszák meg. Az így megüresedő szolzolgabírói helyre a szintén egyedül pályázó Tunyogh Lajost javasolta megválasztani. A javaslatokat egyhangulag elfogadták.

Végül Pally Lajos bejelentette, hogy a megyegyűlés tárgysorozatán egyáltalán nem szerepel olyan ügy, melyben a pártnak állást kellene foglalnia, fölöslegesnek tartja a

tárgyalás alá kerülő ügyek ismertetését. Ezután tekintettel arra, hogy a mai közgyűlésen titkos szavazással töltik be az összes bizottsági helyeket, kérte az elnök a párttagokat, hogy a gyűlésen lehetőleg teljes számban jelenjenek meg.

Ezzel az értekezlet este fél 6 órakor véget is ért.

Eltűnt nagyváradi uriasszony.

Három hónapi házasság után. A viszálykodás következménye. Öngyilkosság vagy szöktetés?

Három hónappal ezelőtt egy fiatal házaspár költözött a Rákóczi-ut egyik bérházába. Négy szobát rendeztek be nagy kényelemmel. Az izléses butorok, a szőnyegek, a függönyök és a falon függő képek arra engedtek következtetni, hogy az új lakók jómódu, intelligens emberek. A férfi vézna testalkatu, nagyon csöndes természetű ember, prototipusa a hivatalnoknak. A fiatal asszony ellenben megtermett, egy kis rosszakarattal kövérnek is lehetne mondani.

Nagyon szépen éltek három hónapig F. B. és a felesége.

F. B. Budapesten volt egyik nagyobb pénzintézet pénztárnoka. Budapestről hozta a feleségét is. Nősülése után otthagya a jóljévedelmező állását és egy bécsi gyár itteni vezérképviselője lett. A gyár is kitűnő fizetésre és nagyon előnyös feltételek mellett akceptálta a jó üzletembert.

Esküvőjük után azonnal Nagyváradra jöttek. Itt éltek le a mézesheketet és itt akart F. B. irodát nyitni. Szép jövő, kitűnő és előkelő milieobe vezetett az utjuk. Most azonban talán visszavonhatatlanul keresztül húzta minden számításukat a sors.

Az első összekoccanás

még a múlt hónap közepén történt. F. B. egész délután nem ment haza és este vacsora után is otthon hagyta a feleségét. Másnap azt mondta, hogy üzleti ügyekben tárgyalt, de az asszony állítólag kitűnő forrásból úgy értesült, hogy a féléljszakát egyik fényes kávéházban töltötte.

Ezek a hullámok azonban látszólag hamar elsimultak. A férj továbbra is gyöngéd, figyelmes volt.

Decemberben végleg felfordult a béke. F. B. teljesen elhanyagolta a feleségét. A délutánt és az estét a kávéházban, a törzszakasztal mellett töltötte. A fiatal asszony úgy akart szórakozni, hogy egy-egy barátját, vagy egy-két családot meghívott uzsonnára. A férj ezt is megtiltotta.

F. B.-né sokszor panaszkodott. Sirt is, öngyilkosságot, szökést emlegetett.

A paciencia.

Később megnyugodott. Kért a férjétől egy csomag francia kártyát és egész délután az ablak mellett ült és paciencia-t játszott. Esténként annyiban változott a helyzet, hogy a nagy függőlámpa alá ült és úgy folytatta a játékot a fiatal asszony.

Hétfőn, 14-éig tartott ez az állapot. Két hétig játszott F. B.-né délután és este paciencia-t. Hétfőn aztán vacsora után nagy jelenetet rendezett a házaspár. A szomszéd lakók állítása szerint a legdurvább szavakkal illették egymást. A fiatal asszony sirva

fenyegette az urát, aki viszont szemrehányást tett, hogy állandóan udvaroltat magának.

A férj eltűnik.

Hétfő este haragosan távozott F. B. és nem is ment haza. Napokig nem látta senki. A városban, a törzskávéházban sem mutatkozott. Ezalatt az idő alatt a felesége ki sem mozdult a szobából. Hol sirt, hol pedig leveleket irt.

A szobalány szerint senki idegen nem volt a lakásban. Még a legintimebb barátját sem fogadta F. B.-né.

Pénteken reggel 7 órakor jött vissza a férfi. A eseléd nagy örömmel költötte fel urnőjét, aki boldogan, mindent megbocsátón ölelte meg a férjét. Egyetlen szóval sem említették az elmúlt napokat. Együtt reggeliztek, a délelőtti is együtt töltötték. Ebéd után a férj elment. Az asszony még tréfálózva utána kiáltott:

— Mit szólnál ahhoz, ha most meg én tűnnék el?

Az utolsó veszekedés.

Nem sokáig tartott az egyetértés. Vacsora közben szóba jött a paciencia. Az asszony mosolyogva magyarázta az egyes figurákat és a férj minden mondatnál összecsapta a homlokát. Mikor pedig azt a kijelentést tette a felesége, hogy:

— Bizony, ha ezzel nem szórakozom, megőrülhettem volna az unalomtól — a férj felpattant, szitkozódott és megütötte az asszonyt.

F. B.-né segítségért kiáltva szaladt ki a konyhába. Azt hitte, hogy a férje meőrült. A férje egy ideig még fel és alá sétált az ebédlőben, aztán rákiáltott a feleségére:

— Majd megtanítalak én, hogy kell banni a férjeddal — és bement a hálószobába. Magára zárta az ajtót és lefeküdt.

A megtört, szerencsétlen menyecske sirva ment vissza az ebédlőbe. Gondolkozott, majd gyorsan csomagolni kezdett. Mindent, amit a nyitott szobákban talált, begyömöszölt két nagy kosárba, a pongyolára felvette a köpönyegét és kocsit hozott.

Az utcán ráparancsolt a jajveszékelő szobalányra, hogy az urnak ne szóljon, csak ha kérdezi és kihajtatott az állomásra.

F. B. csak szombat reggel tudta meg a felesége szökését. Egy levelet talált az asztalon, amelyben tudtára adja a felesége, hogy hazamegy Budapestre, a szüleikhez.

A férj most látta be, hogy mit csinált. Rátámadt a eselédre, hogy miért nem szóltak neki a felesége szökéséről. Aztán berohant a hálószobába, elővette a revolverét, hogy agyonlője magát. De okosabbat gondolt.

Nyugodtan lement a kávéházba és várt.

Győződjön meg róla, hogy a

Kolozsvári „Kristály” Gőzmosógyár

FEST

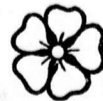
TISZTIT

MOS

A LEGSZEBBEN.

Az ország több mint negyven nagyobb városában képviselve.

FONTOS! Nagyváradi fiók: Zöldfa-utca. Weisz Bernáttal szemben.

Várt egészen tegnap reggelig. Tegnap aztán sürgönyt menesztett Budapestre a melyben a szülőktől visszaköveteli a feleségét. Délben érkezett meg a válasz:

„Márta hozzánk nem jött, dringen a választ, hogy mi történt.

Árpád.”

A férj kétségbeesetten telefonozott, sürgönyözött a rokonokhoz, ismerősökhöz, de estig sehonnan sem kapott megnyugtató választ.

Munkatársunk beszélgetett a teljesen megtört férjjel, a ki a következőket mondta:

— Belátom, hogy rossz voltam Mártával szemben. Különösen az utóbbi időben. Arra, azonban, hogy ez fog kövekezni, nem mertem gondolni. Igaz, hogy kényszerházaság volt, de becsületes ember vagyok, nem akartam ennyire vinni a dolgot. A feleségem különben nagyon exaltált asszony. Nem tartom kizártnak, hogy öngyilkos lett, ez azonban nem valószínű, mert összes éksze-reit magával vitte, sőt háromezer korona készpénzt is elvitt. Még várok két napig, aztán a rendőrséghez fordulok, hogy nyomozza ki a feleségem tartózkodási helyét. Kérem írja meg, hogy megbocsájtok, csak jöjjön vissza. Nagyváradról azonban elmegyek.

Másik verzió szerint egy fiatal ügyvéd-del szökött meg a fiatal asszony és a pén-tek esti összeveszés csak ürügy volt a távozásra.

F. B. most feleségét vagy pedig halálá-nak hírét várja. Éjjel nappal futkos, hogy valami nyomot találjon. Eddig azonban eredménytelenül.

Inger Szolimán megfigyelés alatt.

Kolerás vidéken járt az alkirály.

Szomál alkirálya Inger Szolimán meg-
unván a kimpányi csendes életet, lerándult Konstantinápolyba és ott török szokás sze-
rint üdvözölte a törököknek hatalmában meg-
foghatkozott urát. Eközben végig ünnepelte
a mohamedánok nagy ünnepeit, talán meg-
tekintette a híres konstantinápolyi külváro-
sokat, gyönyörködött a műezsinek énekeiben
és talán együtt sirt a bánatos török hadve-
zerekkel a balkáni állapotok felett és végül
utnak indult a kevésbé pogány, de biztosabb
Magyarország felé.

Mikor kiment, senki sem tudott róla
semmit. A kimpányiak csendesen elégedtek
napjaikat. Egy emberrel kevesebbre főztek
és ezzel vége. Elérkezett azonban a haza-
indulás napja is. Keleten minden akadály
nélkül suhant keresztül az alkirály vonata a
különböző kolerás vidékeken. Senki sem tar-
tóztatta fel, sehol sem desinfiálták. Jöhe-
tett szépen a magyar határig.

Itt azonban megállították az alkirályt.
Szigorúan megkérdezték, hogy honnan jön
és hová megy. Inger Szolimán az ő csendes
kis kastélyát mondta be utazása végecélnak
és ezzel megint beült a vonatba. Nem is
sejtette, hogy mi várhat reá addig, míg meg-
láthatja a kimpányi falakat. A határszélről
távratoltak a rendőrségre, hogy oda érkezik
Inger Szolimán, akit, mert kolerás vidékről
érkezik, meg kell figyelni.

A pályaudvaron meg is jelentek a rend-

őrök, de Inger Szolimán kijelentete, hogy ő
utazik tovább Kimpány felé. Erre a nagy-
várad rendőrség táviratozott a csékei főszol-
gabirósághoz, hogy a dobrosdi állomáson In-
gert figyeltessek meg.

A dobrosdi előljárók kivonultak nagy
apparátussal és várták Szomál alkirályát. És
mindenki jött, csak Inger Szolimán maradt
ott valahol.

Erre tudakozódtak az alkirály után,
hogy hová lett, hol akarja a világot elárász-
tani, esetleg hamisíthatatlan török kolera-
bacillusokkal. Kiderült, hogy az alkirály le-
mondott a kimpányi utról és tovább utazott
Budapestre. A csékei főszolgabiróságról
nyomban telefonáltak a budapesti rendőr-
ségre, hogy Ingert föltétlenül vegyék meg-
figyelés alá.

Hogy aztán az alkirály elkerült-e sorsát,
vagy most is ül valahol a megfigyelőben,
még nem jött róla jelentés. Ha valami varga
betűt nem csinált utközben, akkor most szi-
goru felügyelet alatt áll.

Az önálló vámterületről.

Dr Oláh Béla előadása.

A nagyvárad i partestület Asztaltársá-
sága tegnap az Arany Sas éttermében tar-
tott összejövetelén különös érdekes téma
nyújtott tanulságos élvezetet a jelenlevők-
nek, akik között ott voltak a tagokon kívül
dr Moskovits József iparkamarai elnök, dr
Sarkadi Lajos kamarai titkár, dr Dajka
Endre r.-kapitány, dr Várszeghy Lajos ügy-
véd, stb.

Czeglédy Jeremiás elnök üdvözölte a
megjelenteket s bejelentette, hogy az asz-
taltársaság tombolával összekötött Szylvesz-
terestélyt rendez.

Ezután dr Oláh Béla iparkamarai fogal-
mazó tartotta meg nagy szabású, széleskörű
ismeretekről, alapos tudásról s egyszerűtet-
ről tanuskodó előadását a magyar közgaz-
dasági élet legégetőbb kérdéséről, az önálló
vámterületről.

A pompás előadást nagy vonásokban a
következőkben ismertetjük:

Tapasztalati tény, hogy társadalmi akció
utján a hazai ipar fejlesztése körül a kivá-
natos eredményt elérni még a legszakavatot-
tabb irányítás mellett is alig lehet. Mert
bármily izretlen forrásból fakadjon a tár-
sadalom iparfejlesztő törekvése, nem képes
ellensúlyozni a fejlett osztrákipar erős con-
currentiáját.

Hazai termelésünk az osztrák verseny
lenyűgöző hatása alól csakis az önállé-
vámterület megvalósítása esetén szabadul-
hat fel.

Történeti tények igazolják, hogy más
államok zsenge iparát is védekező vám- és
kereskedelmi politikai intézkedések fejleszt-
ették nagygyá. Ily intézkedéseket találunk
különösen Franciaországban és Angolország-
ban, már a történelem azon korszakaiban
is, midőn hazánkban a vámoknak csak
pénzügyi jelentőségük volt.

Közjogi sérelmek felpanaszolásában tel-
jesen kimerülő politikánk nem sokat törő-
dött a multban a vámok közgazdasági fon-
tosságával, sőt nyugodtan türte Mária Te-
rézia és II. József vámpolitikáját, melynek
célja Magyarország gyarmattá süllyesztése
volt. A közönyösség és a 48-as idők vi-
harai végtére is megfosztották hazánkat a
gazdasági önállóságtól. Majd a 67-iki ki-
egyezés alkalmával expediens gyanánt sanc-
tionálták a tényleges állapotot, törvénybe

iktatván, hogy Magyarország Ausztriával
határozott időtartamu, korszakonként meg-
újítandó vámszövetségre lép.

A vámközösség hazánk iparára rendki-
vül kedvezőtlen következményekkel járt.
Ausztria ipara teljesen ráfeküdt a magyar
fogyasztási területre és igyekezett a külön-
ben is gyenge magyar ipart teljesen lenyü-
gözni. Ezzel válságba juttatta a magyar
kézmű ipart, valamint az ipar egyéb ténye-
zőit is, minek következményei gyanánt je-
lentkeztek az általános elszegényedés és a
nagyarányú kivándorlás.

Sajnos, ezeken a viszonyokon még a
kormány támogató törekvése sem segít, hi-
szén Ausztria is folytat — a mieinknél
még intenzivebb — iparfejlesztő kormány-
politikát.

Közös vámterület mellett tehát Ausz-
triával szemközt minden vonalon alul ma-
radunk.

Ez a visszas helyzet az önálló vámvo-
nal védelme alatt lényegesen és hazai ter-
melésünk javára változnék meg. A terme-
lési tényezők productio ereje csakis önálló
vámterület mellett nyilvánulhatna igazában.
Most csak a föld termő ereje fölött rendel-
kezünk, önálló vámterület esetén tőkénket
és munkánkat is kellően kihasználhatnók.

Bárhonnan induljunk ki, az érvek egész
légiója harcöl az önálló vámterület szüksé-
gessége mellett.

Nem kell félténünk a mezőgazdaságot,
sem az önálló vámterületet káros hatásaitól,
mert nem szabad figyelmen kívül hagyni,
hogy nyerstermékeinkre Ausztriának mul-
hatatlanul szüksége van és ilyeneket nemcsak
kizárólag és nem tulnyomólag Ausztriának
exportálunk. Mezőgazdasági kivitelünket csak
fokoznák a pénzügyileg megerősödött állam
nyílt és rejtett kiviteli jutalmi. Végül teljes
elzárkózásról szó sem lehet, hiszen legalább
is jó ideig megmaradna a két állam között
a kölcsönös érdek, mely a vámpolitika tul-
ságos sovínizmusát megfelelően mérsékelné.

A kereskedelem talán átmenetileg, míg
az osztrák hitelezőktől szabadulna, megérné
a nagy változást. Rövid időn belül azonban
itt is normális viszonyok köszöntenek be.
Az átmenet nehézségeit egyfelől állami se-
gélyek, másfelől a társadalom hazai iparpár-
toló akciója ellensúlyozhatná.

Az érdekes előadást általános figyelem-
mel kísérték s végül zajosan megtapsolták.

Czeglédy Jeremiás az asztaltársaság ne-
vében köszönetet mondott az általános tet-
szésben részesült előadásért. Bejelentette
egyben a tombolára érkezett ajándékokat s
felkérte azokat, akik a tombola részére tár-
gyakat akarnak adományozni, hogy azokat
az ipartestület helyiségébe küldjék.

..HÍREK..

Tájékoztató.

Dec. 18. délután fél 7-kor az Urak Mária
Kongregációjának összejövetele.

* **Személyi hírek.** *Belopotoczky*
Kálmán v. b. t. t., nagyprépost, két heti
tartózkodás után Bécsből tegnap este haza-
érkezett Nagyváradra. — *Lestyán* Adorján
udvari tanácsos, a debreceni kir. közjegyzői
kamara elnöke, Nagyváradra érkezett.

* **Egyházi kinevezés és ado-
mányozás.** A király, mint a hivatalos
lap jelenti, Erhardt Viktor érsekújvári plé-
bánost és Bundala János dr nagytapolcsányi
plébánost az esztergomi főszékeskáptalan
tiszteleti kanonokjaivá nevezte ki. Takáts
Mihály nagykőrösi esperesplébánosnak pedig
a szőregi apáti címet adományozta.

*** Orgonamegáldás Berettyó-ujfaluban.** Berettyóujfaluban a múlt héten történt meg az Ország Antal nagyváradi jónevű orgonaépítő által 8 változatu pneumatikus csőrendszerben készített új orgona átvétele. Az orgonát Beleznay Antal székesegyházi karnagy vizsgálta felül; véleménye szerint az minden tekintetben kitűnően sikerült. Vasárnap, 14-én benedikálta az orgonát Groh Ferenc debreceni kispópost kanonok, Molnár Kálmán szentszéki tanácsos és a berettyóujfalusi plébános segédkezése mellett, a hívekkel zsufozásig megtelt templomban, mely alkalommal Groh Ferenc magas szárnyalású beszédben méltatta a szent cselekményt. Az új orgna létesítéséhez hozzájárultak: Groh Ferenc prépost-kanonok, a 3800 koronát kitevő építési összegnek kétharmadát fedezte. Egy magát megnevezni nem akaró 600 koronát adott. Kisebbségeket adományoztak: Karácsonyi János 50, Imrik S. Zoltán 20, Bundala Mihály 30, Grócz Béla 20, Gabriely Lajos 20, Papp Anna N.-várad, 2, Frankó Endre 5, Saághy Sándor 3, B. K. 2, Imrik László 2, Jancsó Lajos 5, Piásek Sándor 2, Kasztl Sándor 4, N. N. 2, Revezky Béla 2, Papp Imre 3, Südy Sándor 2, Tóth 2, Imrik Gusztáv 10, N. N. 20, Gazdig Gyula 5, Szoboszlaj Géza 1, dr Borsy Imre 5, Spett Gyula 2, Puskás Gyula 2, Pap Endre 10, dr Kovács Lajos 2, Seress Imre 1, Szász István 2, Lőrinczy Imréné 2, Madary Istvánné 2, Petrik Gyula 1, Burha Márton 2, Bodonyi Sándor 1, Oswald Frigyes 3, Zimány Endre 1, Körtvélyesi József 2, Géczy János 2, Szabó Gáborné 1, Abrán Zoltán 1, Hermann Sámuel 1, Mezőgazdasági takarékpénztár 2, Lastofka István 040, Lisztes Lajosné 2, dr Szkurka Lajos 2, Sipos János 2, Lippai István 3, Papp Gergelyné 4, Kugler Antal 2, dr Gazdig József 2, Józsa Dénesné 2, Bölöny Györgyné 2, Lakatos Jánosné 2, Richter Jánosné 1, Szilágyi Mihály 1, Veninger József 2, Veninger Domokosné 1, Balogh Mihályné 2, Kozma Ferencné 2, Hajdu Károly 2, Pupa Géza 1, Nyisztor Albert 2, Papp Gyuláné 2, Tardy Györgyné 5, Tibecz Lujza 2, Titzer Emilia 3, Zsiga Piroska 2, Orbánné 1, Orosz Lászlóné 2, Puky Miklós 5, Ruzsicska Aurél 20, Csanády Ágoston 4, özv. Csanády Istvánné 1, Mekkey Dénesné 4, dr Popovics Miklós 10 koronát. A gyűjtés körül kivált Bereczky Lászlóné és Trajanovics Antalné fejtettek ki kiváló buzgóságot.

*** Mit dolgoztak a megyei tisztviselők.** Tegnap délelőtt a számonkérőszék tartott ülést a megyeházán. Itt számoltak be száraz statisztikai adatokban a tisztviselők egy évnegyedi működéséről. A kimutatások szerint a tisztikar kifogástalan szorgalommal dolgozott és ennek tulajdonítható, hogy restancia nincs a vármegyén.

*** Itt keresik a tolvajokat.** Szászvárosról jelentik: 6-án éjjel az ottani vásártéren ifj. Korvin Simon ruhakereskedő sátrát ismeretlen tettesek szétválták és onnan 970 korona értékű különböző új ruhameüt elloptak. A szászvárosi rendőrség azt hiszi, hogy miután Nagyváradon épen országos vásár van, a tolvajok itt akarják értékesíteni a lopott holmikat. Kérik ennek megakadályozását. Ez már aligha fog sikerülni, mert a nagyvásárnak vége van.

*** Báró Wenckheim János temetése.** Óriási közönség részvéte mellett ment végbe tegnap délelőtt Körösladányban báró Wenckheim János temetése. A holttest reggel 5 órakor érkezett meg Grácból. A diszes koszorúkkal elhalmozott ravatalt az új kegyuri templomban állítottak fel. A temetési szertartást Sillkó László plébános végezte a környékbeli papság fényes segédletével. A templom zsufozásig megtelt a gyászoló közönséggel, ott volt egész Körösladány, a békési főúri családok, köztük Wenckheim Géza és Dénes grófok. A gyászistentisztelet alatt könyekig megható volt az iskolásgyermekek bucsu éneke. A requiem után a közönség kikísérte a diszes, masszív érekeporsóban nyugvó holttestet a temetőbe, ahol a családi sírkövekben helyezték örök nyugalomra Wenckheim János bárót. Ez az egy hely volt még az ő számára a családi sírkövekben és vele kihalt a Wenckheimok báró ága, akik között igen sokan vittek fontos szerepet közéletünkben, mint miniszterek, vagy főispánok. A rokonságot az ország minden részéből elhalmozták részvétleviratokkal, gróf Széchényi Miklós v. b. t. megyéspüspök pedig megható levélben fejezte ki részvétét a gyászoló rokonságnak.

*** A megyegyűlés.** Ma tartja meg Biharvármegye törvényhatósága a decemberi közgyűlést. Az ülés délelőtt 9 órakor kezdődik. Tekintettel a bizottságok megalakítására, előreláthatólag népes gyűlés színhelye lesz a megyeháza díszterme.

*** „Japán” kávéház.** Régen halódik a színház tövében egy elegáns kis fészék, a Színház kávéház. Hálátlan publikumra bázizotta bizonytalan életét és ezért nem egyszer lakott. A színészek meleg fészék volt sokáig, de a megszámlálható kapucinerek retentő gyéren eresztették a garasokat. A kávé hónapokon keresztül egyedül hallgatta a ventilátorok mormolását s egy végső akkorddal bezáródott a pompás önműködő ajtó. Kis piros pecsét került rája, a hatóság emberei megvetéssel nézték a pazar berendezést, a csillogó rézrudakat, hintázó plüshölgyeket. Nem akart senki sem adni értük egy fillért sem. Azóta már feltámadt egyszer Club kávéház név alatt, de csakhamar jobblétre szenderült. Most ismét megnyílik. Japán kávéház lesz a neve és egyedüli reménysége Szűts Laci, a kedvelt komikus színész, aki társként fogja vezetni az új életre keltett kávéházat. Rendkívül kedves helyre varázsolták s a publikumot frappáns ötlettel fogják meglepni. A temérdek kávéház között a Japán kávéház egyike lesz ezután a legkedvesebb kávéházaknak.

*** Megszökött tanoncok.** A nagyváradi gyermekmenhely igazgatósága által cipész tanoncul kihelyezett Tóth Pál cipész inas Szűcs János nevű mesterétől megszökött Váradi Béla nevű tanonctársával együtt, aki szintén a gyermekmenhely felügyelete alatt áll. Keresik őket.

*** Vásári krónika.** A téli országos állatvásár várakozáson aluli eredménnyel folyt le. Felhajtottak 2233 drb szarvasmarhát, ezekből elkelt 1397 drb, lovat felhajtottak 1939 darabot, eladatok 410 drb. Sertés felhajtottak 2007 drb, ebből elkelt 1807 darab. Hízott sertésekben nagy volt a kínálat s a kereslet is; az árak élő súlyban 1 kor. 08 fillér és 1 kor. 18 fillér közt változtak kilogrammonként. Iparcikkéknél a kereslet általában lanya. A nagyvásár eredményét a vasárnap éjjel beállott hideg esőzés és a közeli községekhez vezető rossz utak s a nagy sár befolyásolhatta.

*** A Népszövetségi Hitelszövetkezet II. évtársulatába jelentkezők száma igen szép eredménnyel biztat.** A szövetkezet vezetősége fölkéri azokat, kik aláírási ivateket vettek át, sziveskedjenek holnap, 18-án délután 5 órakor az ivatekkel elszámolni, hogy az előkészületeket idejekorán meglehessen tenni az új év társulat megnyitására.

*** Czája Gusztávot agyonverték.** Czája Gusztáv díjbirkózót, aki legutóbb Hussyatinban produkálta magát, Nagyváradon is ismerik. A huszéves Czája Gusztáv már tizennégy nap óta birkózott a hussyatini cirkuszban s miután összes versenytársait legyőzte, még csak egy volt hátra: egy óriási termetű kozák. Az utolsó napon vele kellett volna Czájának mérkőznie. Harmadfél óráig tartó birkózás után Czája le is győzte ezt az utolsó riválisát, győzelme azonban sehogyan sem tetszett a kozák orosz honfitársainak, akik ellenszenves tüntetéssel fogadták a magyar birkózó győzelmét. Czája nyomban kijelentette, hogy hajlandó újra kezdeni a birkózást a két méter magas, brutális kozákkal. A közönség hajlandó volt elfogadni ezt az ajánlatot, csak hogy akkorra az orosz bajnoknak nyoma veszett. Mikor Czája felőrával később elhagyta a cirkuszt, hogy hazamenjen a szállodába, egyik sötét utcáson vagy husz ember támadt rá doboroggal, vasbottal és agyba-töbe ütötte. Czája kétségbeesetten védekezett. Rendőr nem volt sehol. Mikor a nagy lármára végre elősietett néhány bátor ember, a támadók elszellek. Vérébfagyva öt ember hevert a támadás színhelyén. Négy, akit Czája csapásai terített le és végül maga Czája, akinek fiatal testében akkor már alig volt élet. Czáját a kórházba szállították, de az orvosok nem bíznak a szerencsétlen fiu felépülésében. A kozákot, valamint a támadók közül többet a rendőrség letartóztatott.

*** Az ingyen kenyér.** A város szegényein nagyot segített az ingyen kenyér s az akció a legszebb reményekre jogosít. Ma Rimler Károly polgármester közli az adakozók névsorát a következők sorok kíséretében. Az ingyen-kenyér beszerzésére a mai napig a következő adományok folytak be hozzám:

László Király-páholy 1000, Ince Lajos és társa 1000, Bleyer Ignác 50, Bölönyi József 100, Buday Dániel 2, Szántó Lajos 5, Balogh János 10, Lévy Sándor 20, Weisz Lajos 10, Ipartestületi Hitelszövetkezet 50, Rendes Vilmos 50, Rimanóczy Béla 10, Általános takarékpénztár 100, Belvárosi Népbank 30, Glück Henrik 2, Kiss Dávid 20, özv. Homolya Istvánné 2, Friedmann Mandel 10, Leitner Márton 20, özv. Schüch Józsefné 50, ifj. Berger Sámuel 20 kor. Összesen 2561 kor. A nemes szívű adakozóknak a város közönsége nevében ezuton is hálas köszönetem t fejezem ki. Nagyvárad, 1913. december hó 16. Rimler Károly polgármester.

Karácsonyi olcsó vásárra kirakatom megtekintését kérem.

Le kedvezőbb alkalom utólkéket enül olcsón vásárolni

arany, ékszer és
mindenféle orát

Szilágyi Géza és Társánál

Rákoczi-ut 4. Telefon 630.

Vidékre választékot küldök.

* **Ingatlan eladás.** Nagytelek-utca 13 szám alatti ingatlanunk (lakóház nagy telekkel) jutányos áron azonnal eladó. Részletes feltételek megtudhatók Kossuth-utca 3. szám alatti irodánkban. Hungária cipőgyár r.t.

* **3 utcai szoba és mellékhelyiségből** álló lakás november hó 1-től kiadó, megtekinthető Schlauch-tér 30. hol a házmester nyújt bővebb felvilágosításokat. Lezárási és Jelzálogbank részvénytársaság.

Elsőrendű modern hölgyfodrászterem a
Rammingeré

színházi és hölgyfodrász

szemben a színházzal.

Telefon 1076.

Telefon 1076

x **Meghódította a hölgyeket** MLE JULIETTE elsőrendű mellfűző különlegességeivel Színház-utca 4. Adorján palota (Emke mellett.) Telefon szám 827.

x **Csodaszép** mézédés *csemege-szöllő!* Legoemessebb hazai és tiroli *fajalmák!* Óriási tiroli *maróni.* Valódi debreczeni *pároskolbász.* Kijűnő fehér és piros *hegyi-borok!* **MERTZ NANDOR** csemege-üzletében, Körös-utca, Telefon 448. sz.

x **Nagy játék vásár!** Értesítjük a t. közönséget, hogy elköltözés miatt óriási játék raktáromat, u. m. francia babák, hintalovak, babakocsik, önműködő vasutak, gőzgépek, kinematograf, társasjátékok, Fröbel-féle kézimunkák, puskák, kardok, disztárgyak és plüsch árukban stb., az előirt árakból 20 százalék engedménnyel árusítjuk. Miért is mindenkinek érdeke bevásárlásait karácsonyi ajándékokban nálunk eszközölni. Tisztelettel Klein Vilmos és Társa, Rákóczi-ut 18. — 1914. február 1-től Szent László-tér, Sas-épület (volt Radó áruház helyiségébe).

x **Ezerféle játék** fiúknak, leányoknak, gyönyörű szép ajándéktárgyak, felnőtteknek ridikülők, manicűrök és fésű készletek nagy választékban kaphatók a *Párizsi Bazarban* Sas alatt.

x **Kolonba járó cipők** 3 koronától kezdve női párti fél cipők minden színben 5 koronáért, női chevron vagy boksz cipők 7 kor., férfi chevron v. boksz cipők 8 kor., fiu boksz cipő 35—39 számig 7 kor., divatos kemény kalap 4 kor., calosrik, téli cipők, fehérneműek, uri divatickek legolcsóbban beszerezhetők Feketénél, Szent János-utcán, Kis Pipa vendéglő mellett.

x **Ossi-tér 14. sz. házban** több lakás és üzlethelyiség minden órán kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztár részvénytársaságnál Kossuth-utca 6.

x **Kossuth-utca 2. sz. alatti** volt Szihtta-féle üzlethelyiség 1914. május 1-től kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál.

x **Szöllős-utca 12. sz. házban** több egyszoba s mellékhelyiségeiből álló lakás azonnal kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztár részvénytársaságnál Kossuth-u. 6.

x **Az erdélyi kereskedelmi és automobilforgalmi r. t.** helybeni fiókja automobilonban, pneumatikokban, valamint az összes automobil-felszerelési és szükségleti cikkekben *Szilágyi Dezső-utca 6. szám* alatti (telefon 13-21.) telephelyen nagy raktárt tart. A cégnek modernül berendezett garages *Körház-utca 6. szám* alatt (telefon 13-52.) van, hol úgy a helyi, mint az átutazó automobilon a legideálisabb garaget találják és egyuttal szükségleteiket is a legelőnyösebben szerezhetik be.

x **Matyok Péter** tambura zenekara a **Korona-kávéházban.** Ma és minden este a Korona-kávéházban hangversenyez közkívánatra **Matyok Péter** (Paganini) tambura zenekara teljesen újonnan szerződött tagokkal, a közkedvelt társulat magán- és duett számokkal működik közre. A gazdagon összeállított műsorból kiemelendő a közkedvelt *Gyöngyi* duett. A társulat tagjai: Kővári Rózsika, Kővári Boriska, Simon Juliska, Kósa Böske és Juhász Ilonka énekesnők. Naponta változatos műsor. Kezdeté este 8 órakor. Szabad bemenet. Szíves pártfogást kér Matyok Péter karmester.

x **Érdekében áll mindenkinek pénzt megtakarítani** ha bevásárlást óhajt eszközölni a téli idényre, előbb kereste fel az **Ungerleider Salamon** üzletét Szent János-utca 4. szám alatt, a hol férfi, női, gyermek trikók, lélekmelegítők, szövetek, kesztyűk, harisnyák, kamásnik, továbbá csipkék, szallagok, himzések mélyen leszállított árban beszerezhetők.

x **Aszodi Kossuth-utcai főüzlete és Rákóczi-uti Csokoládé király fióküzlete** (vigyázat, nem Bémer-tér) karácsonyi és cukorkavásárt rendez olcsó gyári árakban. 1 kilo friss szaloncukorka 1 kor. 80 fillér, 1 karácsonyi fára való finom élvezhető cukorka 2 korona. Ezer és ezerféle meglepő ajándékok, remek csokoládé alakok darabja 6 fillér Vidékre pontosan szállítók utánvétellel. Ajándékba meglepő szép valódi japán dobozok meglepő olcsó árban. Figyelmeztetem Nagyvárad előkelő közönségét, hogy Kugler Gerbeaud főlerakatom van és triss minőségben a közönség rendelkezésére áll budapesti árakkal. Dé-nyugati-osztályomban a valódi francia datolya kilója 2 kor. 40 fillér, ládavételnél 2 kor. 20 fillér kilogrammonként.

x **Ridzyk József** épület- és műlakatos Nagy-Várad, Beöthy Ödön-utca 1. szám. Javítások gyorsan és pontosan készülnek. Elvállal minden e szakmába vágó épületmunkát a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig, terv és rajz szerint. Szegecselt vasoszlopok, üvegházak, vastetők, vasablakok, tűzmentes vasajtók, sirkerítések, tűzletti vasredőnyök, ablakredőnyök, cégtáblák, takaréktűzhelyek. Lev-lap hívásra azonnal megjelenek.

x **Két jogász sétál a városban,** szemben találják magokat egy régi ismerősükkel Pista barátjukkal, a mint ránéznek feltűnik előttük, a barátjuknak elegáns felöltője van, a melyet hallatlan olcsó árban szerezhethet be mindenki *Nagy Sándor* férfi divatruha kereskedésében a *Zöldfa-utcán,* passagé-kapu mellett.

POVAZSÁN JÓZSEF

hatóságilag engedélyezett
electrotechnikai vállalata
Nagyvárad, Bazar épület,
színház oldal.

Telefon 525.

Telefon 525.

x **FELHIVJUK** a nagyérdemű hölgyközönség szíves figyelmét a **most megnyitott Rácz és Vass** női divatszalonban készülő eredeti angol kosztüm és felöltőkre. Méréselt árak. Nagy Sándor-u. 17.

x **Ingyen javítjuk** a nálunk vásárolt harisnyákat. Állandó nagy raktár kész női, férfi és gyermek harisnyákban. Kötünk, fejelünk rendelés szerint, 24 fillértől kezdve a legfinomabb selyem harisnyáig. **Harisnyakötőde** Bartos és Társa (a Széchenyi-szállóval szemben Rákóczi-ut 10.) és a mi fő **„Bartos harisnyája tartós.”** Helyi és vidéki telefonszám 1359.

x **Érdekében áll,** hogy megrendeléseivel felkeresse *Biró László* és *Tsa* urinői- és papi szabókat. Melegpő olcsó árak modern szabás, elsőrendű munka *Sal Ferenc*-utca 17. Telefon 832 sz.

„The Roosevelt Schoe“
amerikai cipők
12.50 és 16.50 kizárólag
Reichard Dezső
cégnél

Rákóczi-ut Orsolya zárda
épületében kaphatók.

x **ZOMBOR SANDOR** sebész-orvosi műszer-kötszer és testegyesítő gépek készítője. Nagyváradon, Nagy Sándor-utca 17. sz. alatt, ahol villanyerőre berendezett műhelyében készít mindenféle fémcsiszólást, nikkelezést és minden e szakmába vágó munkát jutányos árban.

A legszebb
Karácsonyi
kézimunkák
Tátray cégnél

Rákóczi-ut 4.

Telefon 783.

x **Tölgyszőlőkaró** hegyezett, hasított 2 m. hosszban Berettyó-Széplak állomásról egálább egy waggon rakomány (ca. 4000 drb.) megrendelhető azonnali és későbbi szállításra a Polgári Takarékpénztár r. t. áruosztályánál Nagyvárad, (Kossuth-utca.) Telefon 11—95.

Legszebb karácsonyi ajándék
orvosoknak és ügyvédeknek
egy zománcztábla.

Készíti
Diósy Mihály

Telefon 839.

Telefon 839.

x Rimanóczy-utca szenzációját képezik Ujhelyi Rózához érkezett eredei párisi modell kalapok, ezek karácsonyi ocasio árban árusítatnak el Ujhelyi Rózánál, Rimanóczy utca 2 sz. Royal kávéházzal szemben.

Fogak és fogsorok úgy kausukba mint aranyba fogtatva szajpadlás nélkül, továbbá arany koronákat, csepfogakat, hidmunkákat fog és gyökér húzás és tartós fogtöméseket készít

Engel Dezső,

vizegázott fogtechnikus.

N.-Várad, Bémer-tér (Emke Kávéház felett.)

EGYESÜLETEK

*** Petőfi Sándor-asztaltársaság**
tagjait folyó hó 17-én, szerdán este 8 órára a Röllich B. szövetkezeti vendéglő rendes helyiségében tartandó összejövetelre tisztelettel meghívom. Tárgy: A szegény gyermekek felruházása. Eisele Sándor elnök.

SZÍNHÁZ

Heti műsor.

Szerda délután: Dolovai nábob leánya. (Ifjúsági előadás.) Este: Holnapos szoba.
Csütörtök: Zöld frakk.
Péntek: Zöld frakk.
Szombat: Zöld frakk.
Vasárnap délután: Üdvöske; este: Tártárjárás.

Ifjúsági előadás. Ma, szerdán délután 3 órakor kizárólag a tanulóifjúság részére, ifjúsági előadást rendez a színház. Műsora Herczeg Ferenc közkedvelt színműve, a Dolovai nábob leánya van kitűzve. Erre az előadásra a jegyek a középiskolák igazgatóinál válthatók.

A hónapos szoba. Farkas Imre vígjátéka, amely eddig nap-nap mellett telt házat vonzott a héten, még ma szerdán este kerül színre a bemutató szereposztásban.

TÁVIRATOK

Üdvözik a kormányt.

Ujvidék, dec. 16.

(Saját tudósítónktól.) A törvényhatóság rendkívüli közgyűlésén üdvözölte a kormányt a sajtóreform tárgyalása alkalmából.

Nagybecskerek, dec. 16.

(Saját tudósítónktól.) Torontál-megye törvényhatósága az esküdt-széki és a sajtó-reformjavaslatokért üdvözölte a kormányt és bizalmáról biztosította.

Uj táblabiró.

Budapest, dec. 16.

(Saját tudósítónktól.) A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király Szarka Sándor dr. belényesi kir. járásbírónak a táblabirói címet és jellegét adta.

Meggyilkolt trafikoszó.

Prága, dec. 16.

(Saját tudósítónktól.) Tegnap reggel Langmann Antonia trafikoszót Kopacsek József kéményseprő-segéd meggyilkolta és kirabolta. A gyilkost elfogták.

KÖZGAZDASÁG

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitelrészvény	—	843.50
Osztak hitelrészvény	—	634.50
4%-os koronajáradék	—	83.25
Oszt. magy. államv.	—	709.—
Jelzálogbank	—	439.75
Leszámitoló és pénzváltó	—	529.50
Hazai bank	—	289.50
Magyar bank	—	544.—
Keresk. bank	—	3823.—
Rimamurányi	—	644.—
Salgótarjáni kőszén	—	746.—
M. Alt. Kőszénbánya	—	1023.—
Közuti vasut	—	634.50
Városi villamos	—	360.—
Adria	—	577.—
Atlantika	—	—

Gabona üzlet.

Októberi buza	—	11.—
Buza 1914. áprilisra	—	11.35
Októberi rozs	—	7.27
Áprilisi rozs (1914)	—	8.64
Októberi zab	—	7.93
Áprilisi zab (1914)	—	7.48—
Tengeri 1914 májusra	—	6.56—

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Mindenki muzsikálhat

Wagner «Hangszer-kiálya»

különleges elsőrendű hangszereivel.

Budapest, József-körut 15. (Telefon.)

Varázshagedű, felszereléssel 6 korona.
Csodaréztrombita, erős rézből 6 korona.
Varázsfuvola, ajándékkal 4 korona.
Harmonika, táncz részére 10 korona.
Óriási beszélőgép, kottákkal 40 korona.
Javítási szakműhelyek!

A milánói, párisi és londoni kiállításon aranyérem és érdemkeresztet kitüntetve.

Fényképes árjegyzék ingyen! Óvás! Ügyeljen a Wagner névre és a 15. házszámra.

Egyesült Biharmegyei Kereskedelmi Bank és Központi Takarékpénztár R.-T. Nagyvárad, Bémer-tér.

Tűz- és betörésmentes

pénztárszekrények (safes) bérbeadása

Ujjonnan épült intézeti helyiségünkben létesített **safe-deposit osztályunkban** különféle nagyságu pénzszekrények (safes) csekély díj ellenében bérelhetők.

Ezen pénz-szekrényekben a bérlő fél értéktárgyait saját zárja alatt, önmaga kezelheti és ezeknek megőrzésére a legmesszebbmenő biztonságot és kényelmet találja.

Safe deposit helyiségünket az érdeklődőknek készséggel bemutatjuk és részletes felvilágosítással szívesen szolgálunk.

Egyesült Biharmegyei Kereskedelmi Bank és Központi Takarékpénztár R.-T.

A VIGADÓ

disztermében

Ma szerdán:

Előadások este 6 és 9 órakor.

Nyárai Antal

fellépésével

UJ KINEMA-SZKECCS!

AZ

utolsó bohém

Egy szerelem története 3 felvonásban. Irta Harsányi Zsolt. Zenéjét szerzette Vince Zsigmond. Rendező Kertész Mihály.

SZEMÉLYEK:

Schrödert Gusztáv, gazdag magánzó	—	—	Bodonyi Béla
Ilonka, a leánya	—	—	Bedő Ilona
Gál Sándor, ügyvéd	—	—	Tury Emér
István	—	—	Sipos Zoltán
Vér Tóni, színész	—	—	Nyárai Antal

Helyárak: 4 személyes páholy 14 kor. 5 személyes páholy 16 kor. Páholyüllés 4 korona. Zsöllye 3 kor. Támlásszék 2 kor. Zártszék 1 kor. Emeleti Zártszék és állóhely 60 fill. Gyermekek 10 évesig és katonák fél helyárakat fizetnek.

Jegyek elővételben: Hegedüs Hirlapiroda, Sipos tőzsde, Braun H. tőzsde Szent László-tér

Ha nincs megelégedve szabójával, mert drága vagy rossz szul szab vagy nem pontos, szóval bármi okból. Keresse fel **DARABONT GY. és TARSÁ** uriszabó céget Szilágyi Dezső-u. 6. (Sonnenfeld-palota) és meglepi önt az ottani szolid, olcsó, kifogástalan kiszolgálás. Alkalmi és gyászruhák 24 óra alatt. Vidékről egy beküldött öltönyről újat készítek. Valódi angol szövetek.

Helyi és vidéki telefon 980.

Melocco Péter cementárugyár és építési vállalat részvénytársaság

Budapest, IX. Timót-utca 4. a. b. szám.

Nagyváradfióktelep: Szőlős-u. 16.

Telefonszám 11-38.

Telefonszám 11-38.

Gyárt: Szabadalmazott géppel gyártott karbantyas portlandcement csöveket az összes szabványos méretekben és az ahhoz való idomdarabokat, csömöszölt és vasbetétes, valamint portlandcement csöveket, kútgyűrűket stb.

Márvány mozaiklap, működés és cementárugyár. Beton és vasbeton építési vállalat.

Elvállal: Utcák és házak csatornázását, hidak és vízmedencék szakaszerű építését. Nagyobb vállalatoknál **tervekkel és költségvetéssel szolgál.**

Meghívást az ország bármely részéből elfogad

MIYBEN TELEFON 11-75 VIDÉKEN

FEST! TISZTIT!
vegyileg női, férfi és gyermek ruhákat.

MOS!

gallér és kézelőket fényesre, csipke és szövet függönyök, bútor szövetek, papi és egyenruhák vegyileg tisztítatnak.

Gyár: Körözs-utca 13.

Felvételi üzlet:

Zöldfa Passage 93.

Rákóczy-ut 7. szám

Mokos Sándor.

Parfumerie „HEZ“ illatszertár

Háztartási, kozmetikai és kötszerészeti cikkek nagy raktára. Nagyban és kicsinyben.
Budapest, VIII. Köfaragó-utca 7. szám.

Ujabb előnyajánlatunk:

1 csoport 2 korona 50 fillér.
1 drb. üvegtégely francia arc- és kézfinomító.
1 drb. francia szappan (bármely illatban),
1 üveg francia parfüm (bármely illatban),
1 üveg francia brillantin (bármely illatban),
1 könyv (60 lap) angol pouderpapír,
1 csomag dr Heider-féle fogpor,
1 drb. francia fogkefe (csontnyéllel),
1 csomag amerikai Shampooon szájmosópor,
1 üveg valódi Johann Maria Farina kölnivíz,
10 drb. szekrény- és ruhaillatosító (francia Sachet-lap),
összesen 19 drb. 2 korona 50 fillér.

1 csoport 5 korona.

1 üveg valódi Odol szájviz,
1 üveg amerikai Hair-Petrol,
2 üveg valódi kölnivíz,
1 üveg valódi francia parfüm (bármely illatban),
2 üveg valódi francia brillantin (bármely illatban),
6 drb. valódi francia pipere szappan (bármely illatban),
1 drb. fogkefe csontnyéllel,
1 csomag amerikai Shampooon hajmosópor,
összesen 15 drb. 5 korona.

Szállítás naponta utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése mellett. 24 oldalas illatszer és háztartási értesítőnkét kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

Artézikutfuró vállalat

Wessely és Biró

Nagvszalonta.

Merza Kálmán

sziogyártó, nyerges és bőröndös mester

Nagyvárad, Szent János-utca 48. sz.

Raktáron tartok minden e szakmába vágó cikkeket, úgymint: **disz- és igás-szerszámot**, nyerges és versenyostorokat. Kívánatra megrendelés után is készítek a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig, **feltűnő szolid árak mellett.**

A jó bornak

nem kell czégér

mondják még ma is a régi öregek! Hogy mennyire igazok van, eléggé bizonyítja

Kecskeméti István

is, a reklámra nem szorult újonnan berendezett étterme

Nagyvárad, Teleky-u. 4. szám.

Nyitva éjjel-nappal. Kiváló saját termésű borai, **előzékeny kiszolgálás**, szolid polgári árak. **abonensék naponta felvételnek.**

Beleépési felhívás.

A Polgári Takarékszövetkezet

Kossuth Lajos-utca 4. szám.

1914. január 1-én megnyitja 19-ik évtársulatát

Az igazgatóság ez uton felhívja Nagyvárad város és Biharvármegye t. közönségét az új évtársulatba való belépésre. A belépés tetszés szerinti számú törzsbetét jegyzésével történik, melyek mindegyike után hetenkint 1 kor. fizetendő a szövetkezet pénztárába. **Vidéki tagok a befizetéseket postai csekk útján is eszközölhetik.** Az új évtársulat 3 évig tart, melynek eltelté után a tagok az általuk ekként megtakarított tőkét az elért haszoneredményben való arányos részesedés mellett megkapják.

A szövetkezet célja, hogy tagjainak a heti befizetésekből tőkét gyűjtsön és, hogy tagjai hitelének, keresetének és gazdálkodásának előmozdithatása céljából nekik olcsó és kényelmes kölcsönöket nyújtson

Kölcsönök adatnak:

a) a heti befizetések $\frac{9}{10}$ része erejéig minden további biztosíték nélkül;

b) ingatlanokra;

c) elegendő biztosítékot nyújtó kézi zálogra;

d) megfelelő kezesség mellett váltóra, kötelezvényre. A szövetkezetbe való belépés alkalmával törzsbetétenkint 50 fillér beiratási díj fizetendő és egy heti részlet befizetése után már mindenki megkapja törzsbetéti könyvecskéjét.

Az új évtársulatba belépők részére kölcsönök már most folyósíthatnak. A kölcsönökről kiállított kötelezvények bélyeg- és illetékmentesek.

A belépni szándékozók felkértenek, hogy a felvétel iránt üzlethelyiségünkben (Kossuth Lajos-utca 4. sz.) mielőbb jelentkezni sziveskedjenek.

Nagyvárad, 1913. december hó.

Tisztelettel

„A Polgári takarékszövetkezet” igazgatósága.

Szolga Ferencz

és Sándor

Rimanóczy-utca 9. sz.

Kárpitosok és diszitők.

Elősmert elsőrangú munka. Jutányos ár.

SAVOY NAGY-SZÁLLODA BUDAPEST, VIII. József-körut 16.

TELEFON: József 20-62 és József 20-53.

Modern szálloda ujonnan berendezve, légfűtés, hideg és melegvíz minden szobában, lift éjjel-nappal.

EGYÁGYAS szobák 3 koronától, KÉTÁGYAS szobák 5 koronától

fűtés, világítással. A szobák feltétlen tiszták.

Ujonnan bevezetett PENSIO-rendszerünk, napi ellátás 5 koronáért, mely áll:

Reggeli kávé v. tea
v. csokoládé
tojás
vaj
sütemény

Ebéd leves
előétel
sült körítve
tészta
fésztá
fekete kávé

Vacsora előétel
sült körítve
tészta
gyümölcs
sajt

Ezen napi ellátás 5 korona.

Szobák hosszabb tartózkodásnál megegyezés szerint.

Szobák havi bérletre 80 koronától fűtés, világítással.

Jenny Jenő

Órás, ékszerész és látszerész

Ajánlja dusan felszerelt
óra és ékszer nagy
raktárát jutányos árban

Szent János-utca 39. szám.

Óra és ékszer javításokat
pontosan eszközölk.

Karácsonyi ajándék.

Fél árban sikerült bevásárlásaimat
eszközölnöm, miért is abban a kellemes
helyzetben vagyok, hogy legújabb divatu
fűzőimet és fűzővédőimet a legjutányo-
sabb árban árusíthatom, addig míg a
készlet tart. Szíves pártfogást kérve
vagyok teljes tisztelettel

Rosenzweig Róza,

Nagyvárad, Szalárdi-utca 9.

Legszebb karácsonyfa díszek,

cukorkák, man-
darin, narancs, **ananász**

és mindennemű déligyümölcsök valamint
Karácsonyfák dus választékban
és legjutányosabban beszerezhetők

Özv. Kádár Jánosné

elsőrangú fűszer és csemege üzletében,
kávé, tea, és rum közvetlen behozatal.

Johann Maria Farina Gegenüber dem Rudolfsplatz

csakis ez a valódi

kölniviz, kölniviz-pouder és kölniviz-szappan.

Kapható drogériákban gyógyszerárakban és illatszertárakban.

Ne tessék elfogadni

Kölniviz-szappant, kölnivizet és pudert, ha nincsen rajta az eredeti és egyedül valódi,
de sokszor utánzott JOHANN MARIA FARINA **Gegenüber dem Rudolfs-
platz.** Akkor sem kell elfogadni helytelen és utánzott kölnivizet, kölniviz-
poudert és **kölniviz-szappant,** ha az itt jelzett eredeti készítmény nem
volna kapható az ön lakhelyén, mert a világhírű cég magyarországi képviselője:

Holczer Emil Zoltán, Budapest, VIII. ker., Szigetvári-u. 16. szám

egyszerű levelezőlapra azonnal válaszol és közli hol szerezhető be az
eredeti minőség.

Kapható Nagy-Váradon: Farkas István és Darvas István drogeriájában.

Eredeti

Meteor kályhák,

kályhatálcák és ellenzők,

fa- és széntarték,

valódi porosz fűtőszén

házhöz szállítva 50 K° zsákokban

kimérve 100 K° 4-20 K és 5 K.

Tarsoly és Risztó különlegességek vaskereskedése
Rákóczi-ut.